

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 17 DE GENER DE 2020 | Número 66

PÀG. 3 | JORDI LLISTERRI

Darrera la foto amb papa Francesc

PÀG. 4 | JOAN FONT

La nova província de Sant Pau

PÀG. 10 | POLÍTICA

Un intent de segrest del cristianisme per part de la dreta radical?

PÀG. 12 | PERE CASALDÀLIGA

Contra l'odi i la por, les causes de Casaldàliga

PÀG. 14 | VOLUNTARIAT DE PRESONS

Dos premis en dos mesos per Justícia i Pau

PÀG. 16 | VIDA RELIGIOSA

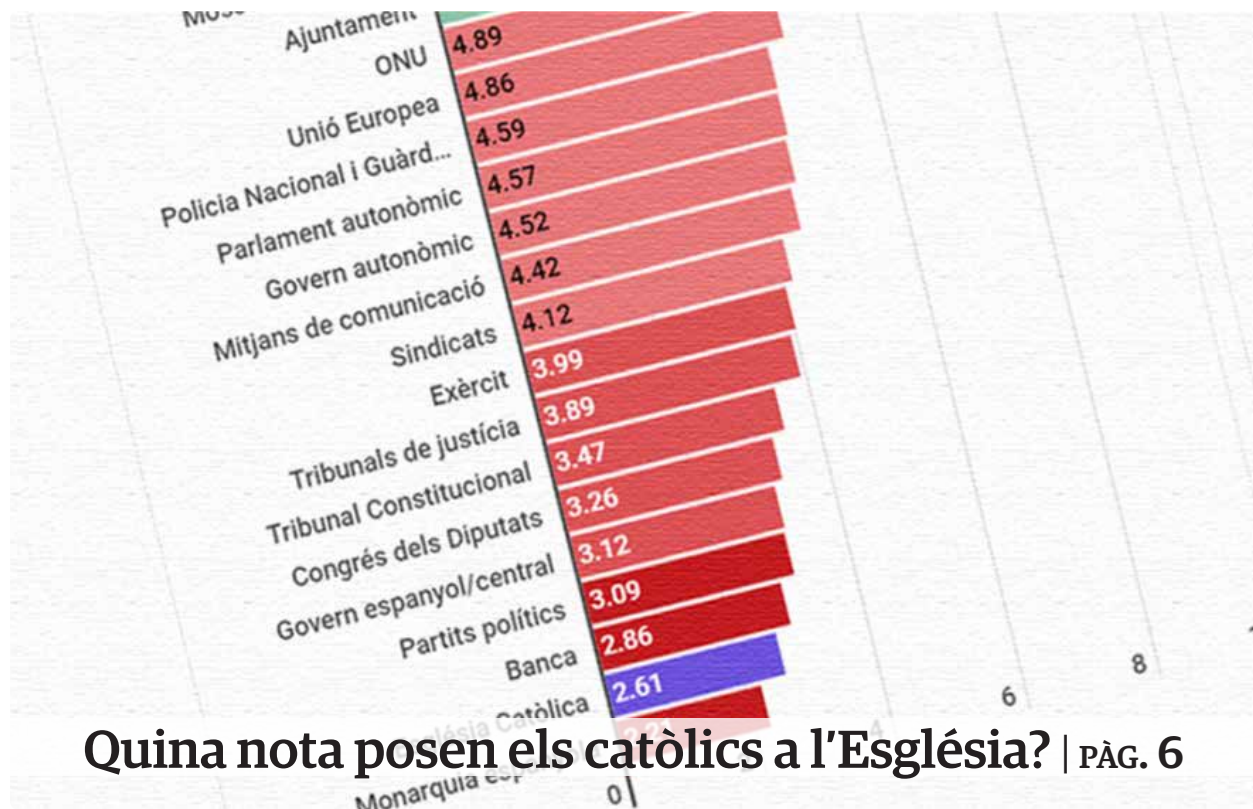
Centenari del pare Miquel Estradé

PÀG. 21 | JUAN JAVIER FLORES ARCAS

Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica

PÀG. 23 | EDUCACIÓ

Ha mort Joan Ribalta, jesuïta i pioner de la innovació pedagògica

Quina nota posen els catòlics a l'Església? | PÀG. 6

PÒRTIC

Sembla que són molts anys de desgast de la imatge de l'Església, amb culpes pròpies i alienes. Amb prou feines donen un vot de confiança a la institució eclesial els qui regularment participen a les celebracions litúrgiques. Tot i això, amb tot el que ha plogut, en la franja juvenil hi continua havent al voltant d'un 30% de joves que es declaren catòlics. Vol dir que, més enllà de la imatge que transmet com a institució, alguna cosa continua aportant l'Església.

SUMARI

3 Panoràmica

Darrera la foto amb papa Francesc, Jordi Llisterrí
La nova província de Sant Pau, per Joan Font

6-26 Actualitat

Quina nota posen els catòlics a l'Església?
Un intent de segrest del cristianisme per part de la dreta radical?
Contra l'odi i la por, les causes de Casaldàliga
Dos premis en dos mesos pel voluntariat de presons de Justícia i Pau
Centenari del pare Miquel Estradé
No hem d'ignorar la veu de la gent de la Terra Santa
El benedictí Juan Javier Flores Arcas, Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica
Ha mort Joan Ribalta, jesuïta i pioner de la innovació pedagògica

27 Recull de premsa | Benet XVI i el cardenal Sarah - Projecte de mesquita a Figueres
- Discriminats 1 de cada 8 cristians al món

28 Agenda | Jornades Castelldeusa - Presentació del llibre sobre els 25 anys
del Concili Provincial Tarraconense

30 La setmana a les xarxes

Ja em perdonaran que ho personalitzi però una trobada amb el Papa és sobretot un moment emotiu per a qualsevol. Fins i tot diria que no hi ha gaire distinció entre catòlics, altres creients i no creients. I un regal pels que tenim vocació pel periodisme religiós. Mai no hem cregut en la papolatria. El mateix **Francesc** repeteix sovint que som seguidors de Jesús, no del Papa. Però també és veritat que el papa Francesc és dels que fa de bon seguir. I és sorprenent la capacitat que té d'acollir el que li volen transmetre les desenes de persones que ha de veure cada dia.

Per a Catalunya Religió una trobada amb el Papa és un reconeixement que mai no agrai-

Darrera la foto amb papa Francesc

PER JORDI LLISTERRI I BOIX
A LAETO ANIMO

rem prou. És l'oportunitat d'explicar-li que fem un treball en positiu. És la confirmació que durant 10 anys hem fet molta feina. És una manera d'agrair el suport que ens han donat tantes **persones**, congregacions religioses i entitats a aquest projecte comunicatiu. També d'agrair-ho a les diverses persones que de manera voluntària han dedicat hores i hores a les juntes o el patronat de **l'entitat** que impulsa Catalunya Religió. És una manera de visualitzar que l'Església a Catalunya i les confessions presents a casa nostra tenen coses a dir i a aportar a la societat catalana. És una manera de mostrar que a Catalunya hi ha un teixit social que fa un país més ric i que cohesiona la diversitat del país. I

que l'Església a Catalunya té un perfil i una llengua pròpia. Tot això és el que hi ha darrera una foto. Catalunya i religió. Sovint he sentit repetir a una persona de l'equip de comunicació de la Santa Seu que el papa té principalment dues funcions: mantenir la unitat de l'Església i confirmar en la fe: "Nosaltres hem d'explicar això. La resta és la vostra feina".

No podíem celebrar millor els 10 anys de Catalunya Religió. El que toca ara és continuar fent la nostra feina. I agrair a tots els qui ens doneu suport perquè sigui possible.

La nova província de Sant Pau

JOAN FONT, CMF
A L'OPINIÓ PUBLICADA

Amb esperit missioner. Em faig aquest reflexió, mentre llegeixo en uns dies de descans el **llibre del pare Carlos Sánchez** (del CESC de Vic) sobre les missions del pare Claret durant la meitat del segle XIX.

He llegit l'**Autobiografia del pare Claret** i sé que es va passar una colla d'anys predicant pels nostres pobles, despertant consciències i sembrant amb molt d'encert la Paraula de Déu, però aquest llibre m'ha fet prendre més consciència que no li va ser gens fàcil, donada les circumstàncies polítiques del moment. Claret, però, mai no es va fer enrere, el seu esperit missioners l'empenyia a fer la seva tasca amb força i

energia. Amb un esperit evangèlic envejable i amb una força interior que el feia excepcional. **Observava als sacerdots del seu entorn i amb ells tenia converses, presentava el seu pla, o bé escoltava el pla d'altres, per veure si seria bo un projecte missioner.** Amb altres religiosos de la seva època també va rebre orientació i estil de fer les seves predicacions, fos en missions populars, fos en predicacions, que només canviaven el nom però també eren missions.

Vençudes moltes pegues, va aconseguir portar endavant el seu somni i un dia de juliol, festa del Carme de l'any 1849, inicia allò que per a ell va ser una gran obra. La Congregació de Missi-

oners Fills de l'Immaculat Cor de Maria, anomenats ara Claretians. Així ho va dir ell aquell dia, "avui comença una gran obra". **Convençut com ell estava de l'empresa que estava iniciant ell amb cinc sacerdots més, que definia com a models d'esperit evangèlic, vistosos i ples de zel per les ànimes.**

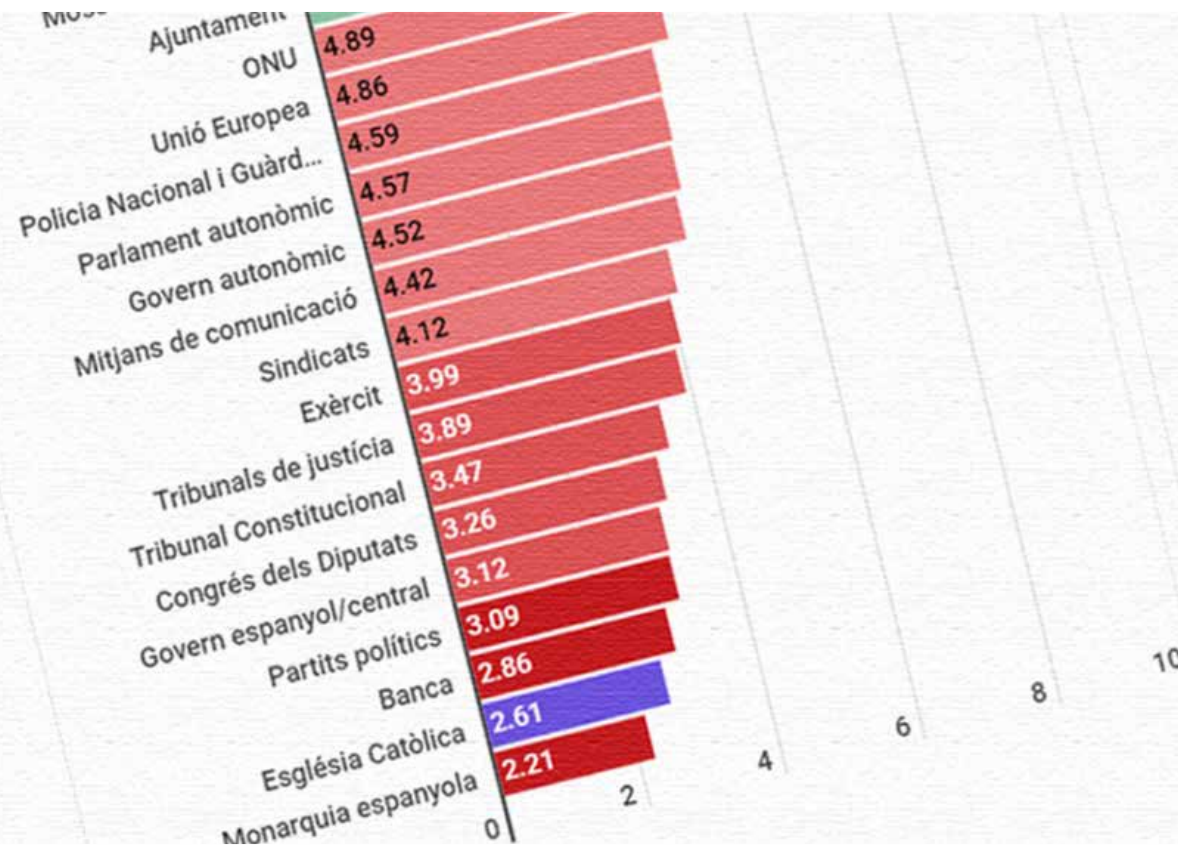
Ara en els primers 20 anys del segle XXI, nosaltres els Missioners Claretians, **unim persones i esforços per ser més eficaços en el nostre treball missioner a Europa.**

Serem els de Catalunya, Euskal Herria, França i Itàlia, parlarem les llengües de cada país, cosa no fàcil, però sobretot tindrem un llenguatge comú que és l'evangelització. Com? Amb el nostre estil, amb tots els mitjans possibles. El horitzons s'han eixamplat, i s'han unit uns cors

que bateguen amb la mateixa vocació, els mateixos ideals i les mateixes il·lusions. A poc a poc, anirem sentit que aquest projecte serà cosa de tots i amb tots els que hi som i els que vindran, caminarem endavant venent barreres i obrint nous camins.

A Claret no el van aturar les envestides dels qui no volien que s'escampés la Paraula, ell mateix deia: "Encara que m'esperessin amb un punyal a la mà, jo pujaria a la trona a predicar". Estava disposat a tot fins a donar la pròpia vida. Davant d'aquest exemple de Claret, no ens farem pas enrere, les pegues no són pas les mateixes, però no sé si són pitjors, **el nostre món necessita de persones agosarades i arriscades, que res ni ningú ens farà marxa enrere, i portarem en aquest món la llum que Claret tant lluitava: la llum de l'Evangeli.**

Reconeixem les nostres limitacions humanes, molts d'uns quants anys i força madurs, potser massa anys per una lluita difícil, però també tenim la fermesa del cor i l'energia de l'Esperit que ens ha omplert durant tota la nostra vida. A més comptem també amb elements joves, germans missioners, que seran també un punt ferm de recolzament i d'iniciatives. Tots junts, d'una banda i altra, com un sol cor, caminem amb esperit missioner, que és el nostre carisma, do de Déu per portar a terme el seu pla de redempció. **La província de Sant Pau comença a caminar, ho fa amb un ampli equip de missioners i laics que ens acompanyen,** no tinguem por i confiem amb el Cor de la bona Mare de Natzaret que va donar-nos el seu Fill com a Mestre i Senyor.

Quina nota posen els catòlics a l'Església?

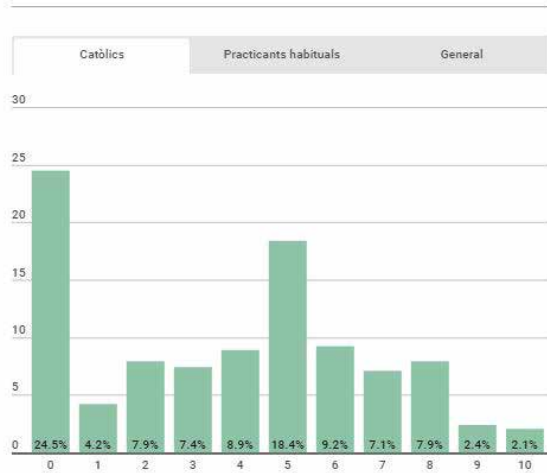
Els catòlics suspenen l'Església amb un 3,8 sobre 10. I un de cada quatre fidels no té cap confiança en la institució. Només aquells que es consideren catòlics i assisteixen habitualment a culte aproven l'Església, amb una puntuació de 5,4. El 3,8 de nota mitjana de les persones que es declaren catòliques és una nota superior al 2,61 que li otorga el gruix de la societat catalana. Són dades dels darrers estudis publicats pel Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) que en cada onada aporta també informació relativa a la identificació i la pràctica religiosa, entre d'altres. Un estudi amb 3.600 enquestes, de les quals 800 a Catalunya, pregunta també sobre la confiança en les institucions.

Sembla que l'Església no se salva del desprestigi general de les institucions. A Catalunya només estan per sobre del 5 les universitats, els Mossos d'Esquadra i els ajuntaments.

Penúltima institució

Aquesta és la resposta a la pregunta que demana posar nota a les institucions del 0 al 10 sobre "el grau de confiança que us mereixen". Les dades no expliquen ni valoren els motius,

Valoració de l'Església (Confiança de 0 a 10)

Nota mitjana. Practicants: **5,4**. Catòlics: **3,8**. Població: **2,6**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis d'Opinió

Share

infogram

però constaten una imatge negativa de la institució, fins i tot, en les persones que s'identifiquen amb el catolicisme. De fet, tampoc es pot valorar què volen els enquestats quan con-

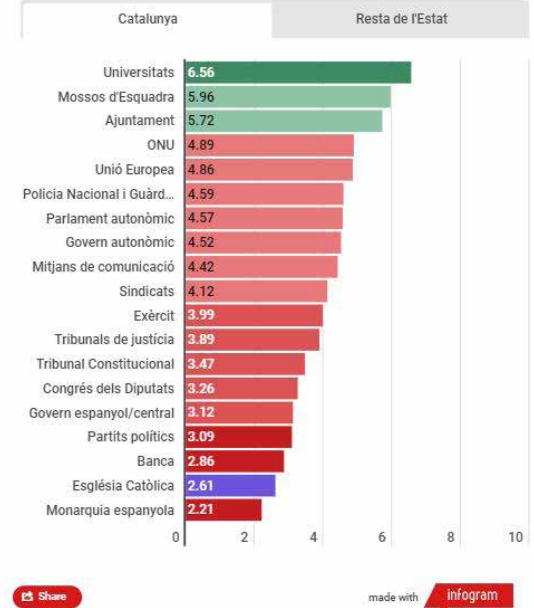
testen. La confiança en els bisbes? En l'estructura o l'organització de l'Església? En el Papa? En el rector del seu poble? Probablement una pregunta específica sobre alguns d'aquests àmbits donaria resultats molt diferents. Tampoc es pregunta sobre la confiança en institucions d'altres confessions que permeti comparar-ho.

En tot cas, en el llistat l'Església catòlica és una de les institucions més mal valorades per la societat catalana. Malgrat que uns 3 milions de catalans es declaren catòlics, l'ens eclesial només té per sota la monarquia com a institució pitjor valorada.

A Catalunya la institució és valorada amb un 2,61 sobre 10; mentre que a la resta de l'Estat compta amb una acceptació més alta, amb un 4,1. Però a nivell estatal l'Església també queda relegada en els darrers llocs del rànquing de confiança al costat dels sindicats, només per sobre de la banca, els partits polítics, el govern central i el Congrés de Diputats.

Tot i que la nota mitjana és molt baixa, 1 de cada 3 ciutadans dona la seva aprovació a l'Església.

Valoració general de les institucions

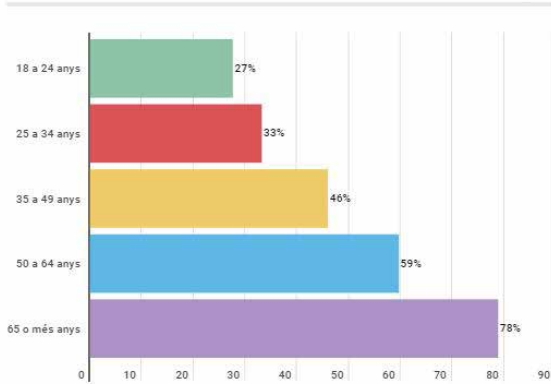

Share

made with infogram

La franja d'edat més crítica amb l'Església no és la més jove, entre els 18 i 24 anys, sinó la franja compresa entre els 25 i els 34 anys. Aquests joves la puntuen amb 1,82. En canvi, en la franja més jove (18 a 24 anys) l'Església té la mateixa valoració que en les edats adultes (50 a 64), on al voltant del 23% dona la seva aprovació.

% edats catòlics a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis d'Opinió

Share

Infogram

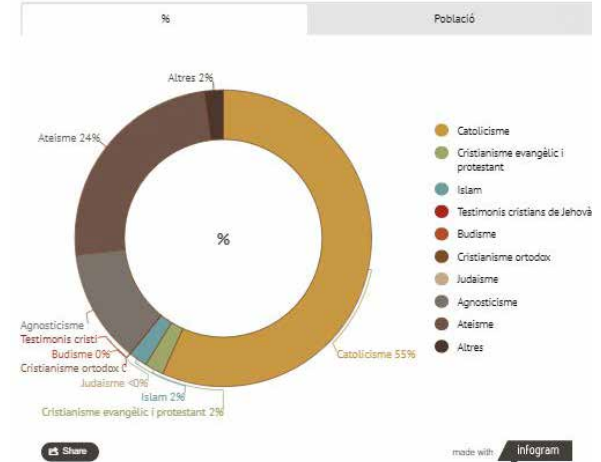
A nivell polític, l'estudi assenyalava que els votants del Partit Popular són els únics que donen el seu aprovat a l'Església, amb un 5,23. El segueixen els votants de dos partits constitucionalistes: Ciutadans (4,58) i PSOE (3,22). Els votants de partits independentistes puntuen al voltant del 2 mentre que l'electorat d'Unides Podem li atorga un 1,56.

La religió, present en més de la meitat de població

Curiosament o no, malgrat la manca de confiança en la institució, les dades del CEO confirmen una vegada més que la meitat de la societat catalana es declara creient i majoritàriament catòlica. El darrer estudi publicat recull que un 55% dels catalans es declara catòlic quan li pregunten per la seva adscripció religiosa. Extrapolat a la població major de 18 anys, objecte de l'enquesta, hi ha 3,4 milions de catalans catòlics. Un de cada quatre ciutadans diu que és ateu, mentre que el 12% es confessa agnòstic. Les altres confessions representen el 5,8% dels catalans majors de 18 anys, unes 350.000 persones. Dins aquesta diversitat religiosa, destaca una majoria cristiana expressada en diverses confessions.

La població que es considera catòlica a Catalunya

La població que es considera catòlica augmenta amb l'edat. El màxim exponent es troba en la franja de majors de 65 anys, on fins a un 78% de les persones es consideren catòliques. Aquesta

xifra baixa progressivament fins arribar al voltant del 30% en les capes més joves. A partir de les dades que proporciona el CEO, extrapolant a la població, podem saber que a Catalunya hi ha 3,4 milions de persones que es declaren catòliques. La franja més jove, fins als 25 anys, són uns 130.000 i el 27% de la població en aquesta edat. De 25 a 35 anys són el 33%, que sumarien 250.000 joves més. Una franja que pot agrupar uns 400.000 que es consideren catòlics. Una xifra rellevant malgrat la mala nota amb què puntuen la confiança en l'Església.

Pràctica religiosa

	Catolicisme	Altres confessions
Practicant	18.6%	37.2%
Practicant esporàdic	14.7%	15.1%
No practicant	66.7%	47.9%

Share

made with

Infogram

Pràctica religiosa

Una darrera dada que ens proporciona el CEO és la pràctica religiosa dels fidels. Dos de cada tres catòlics no acudeixen al culte en tot l'any. Els catòlics que esporàdicament exerceixen la pràctica religiosa són un 14%, els que van a missa alguna vegada a l'any. I els catòlics que es podrien definir com a practicants respecte la litúrgia, els que van a missa almenys una vegada al mes, són el 18,3%, que representen més de 600.000 catalans.

L'assistència al culte és superior per a les altres confessions. Tot i que el tamany de la mostra

no permet donar dades fiables de cada confessió, es pot observar una major pràctica si mirem només les respostes de les persones que s'identifiquen amb una tradició religiosa no catòlica. El número de practicants i no practicants respecte al culte està més equilibrat. Gairebé la meitat no assisteix mai al culte, però sí que ho fan regularment un 37%, enfront del 18% dels catòlics. Això representa uns 130.000 catalans que assisteixen a cultes de confessions no catòliques regularment.

JORDI LLISTERRI / IGNASI ESCUDERO | [LLEGIR AL WEB](#)

Un intent de segrest del cristianisme per part de la dreta radical?

Fa uns dies **Trump** proclamava davant de 5.000 *neopentecostals* que “realment crec que tenim Déu del nostre costat”. **Bolsonaro** va utilitzar com a lema de campanya “Brasil per sobre de tot i Déu per sobre de tots”. **Jeanine Áñez**, autoproclamada presidenta de Bolívia, exhibia una Bíblia de grans dimensions després de jurar el càrrec el passat novembre. Amb aquest tres exemples el periodista **Joan Carles Peris** ha donat inici, en una sala plena, a la sessió ‘Fonamentalismes cristians i autoritarismes’, dins el cicle els Dilluns dels Drets Humans, organitzada per Justícia i Pau, Cristianisme i Justícia, Mans Unides i Càritas. El tema és de gran actualitat i el periodista ha volgut centrar el debat des del primer moment: “Haurien arribat a la presidència sense el suport de grups fonamentalistes conservadors?”. I hi ha afegit: “Estem vivint un intent de segrest del cristianisme per part de la dreta?”. Compartint taula amb Peris, dues persones expertes en el tema: **Mar Griera**, sociòloga de la religió, i **Víctor Codina**, jesuïta i teòleg.

De grups arreplegats, a la “creació d’una majoria moral”

“Vivim en societats altament secularitzades però amb Déu més present a l’esfera pública

que als anys 90", explica la professora, puntualitzant que a l'Europa de l'est les generacions joves es declaren més religioses que abans. La secularització no era irreversible, tampoc era previsible que passés. El fonamentalisme cristià apareix als anys 10 del segle passat als Estats Units, en grups reduïts que es repleguen en si mateixos i en una interpretació literal de la Bíblia. Uns grups que tenen poc a veure amb la seva realitat actual. Hi ha dos elements claus per comprendre la seva expansió. Un és l'objectiu de crear una "majoria moral" enunciat pel primer lobby evangèlic a l'era Reagan. L'altra és l'enviament sistemàtic de grups de fidels nord-americans a l'Amèrica Llatina per tal de confrontar les comunitats de base i la teologia de l'alliberament, ha explicat el jesuïta.

Conservador i carismàtic

Les esglésies evangèliques centren la seva influència en allò que la sociòloga denomina "polítiques del cos", aquelles que tenen a veure amb l'avortament, l'eutanàsia i la moral sexual. Un pensament conservador que ho comunica d'una manera innovadora i diferent: els elements catàrtics són fonamentals en la vinculació emoci-

onal i afectiva amb la comunitat. Una catarsi que portaria a cantar i cridar enmig del culte fins i tot a algú que no estigués adherit a aquesta confessió. Un altre element clau en la ràpida expansió d'aquesta confessió és la seva adaptabilitat. Per Griera, "mentre l'Església catòlica està molt més burocratitzada, les esglésies evangèliques es poden obrir amb molta més facilitat".

Autoritarisme cristià a Europa

Mentre al continent americà l'autoritarisme polític ha fet tàndem amb les esglésies evangèliques, en especial amb les neopentecostals, a Europa l'aproximació és amb una part del catolicisme. Segons els darrers estudis, la implicació en comunitats cristianes és una vacuna contra l'extrema dreta. No obstant, Griera apunta que el vot a la dreta radical "va lligat a un cristianisme identitari i cultural, que no és practicant però que expressa rebuig cap a l'immigrant". En el cas espanyol és molt recent, però en una Europa amb situacions molt similars, des de Salvini a la família Le Pen, la majoria dels moviments de dreta radical no tenen més de 10 anys. Aquests s'han anat apropant a la religió progressivament, defensant una civilització ju-

deocristiana, segons l'anàlisi de la sociòloga. El mateix fet que "va portar a les dictadures llatinoamericanes a matar a Ellacuria o Espinal", hi afegeix Codina.

Un moviment que ha arribat per quedar-se?

La primera explicació que es dona a aquest auge és la por. A un món que canvia, al relativisme o a la diversitat. Però no en exclusiva. Peris es qüestiona si aquestes esglésies tenen un programa propi, un model social i econòmic conservador i liberal. Griera assenyala com algunes aportacions de la sociologia de la religió mostren que hi ha una relació entre l'oferta i la demanda. La demanda religiosa ha augmentat en els darrers anys i amb ella la presència de noves confessions. Cal defugir de lectures simplistes pel que fa a la relació entre religió i política. Els líders conservadors llatinoamericans han utilitzat els moviments religiosos per fer-se amb el poder o viceversa? La simplificació en cap cas ajudarà a comprendre ni a confrontar aquest fenomen. La paraula més repetida al llarg de la tarda? Complex.

Foto: JM Concepción

Contra l'odi i la por, les causes de Casaldàliga

Militar per l'esperança no és una opció exempta de perill al Brasil de Bolsonaro. Però alguns defensen que és l'únic camí possible davant de l'extrema dreta. El projecte de difusió '**Les causes de Casaldàliga**' neix de l'entesa entre dues associacions que comparteixen la missió del claretí **Pere Casaldàliga**. Amb el pensament i l'acció d'aquest català universal, l'associació catalana Araguaia i la brasilera ANSA fan de contrapès al discurs de l'odi i la por.

En aquest context, "l'única manera de fer un contrapès i d'emetre opinions amb tranquil·litat era donar una visió més internacional al projecte", explica **Raul Vico**, coordinador d'aquesta iniciativa de difusió. I és que els nous lideratges polítics han comportat a l'Amazònia brasilera "retrocessos contra els drets dels camperols i dels indígenes". Vico també identifica riscos de seguretat entre els qui defensen els drets humans: "Per primera vegada en molts anys, la gent que treballa a ANSA ha hagut de sortir amb escorta", apunta.

"Treballar plegats, una qüestió de seguretat"

Una realitat que l'entitat no vivia des de la seva fundació. "Als anys setanta i vuitanta la repres-

sió era molt més dura i violenta, i avui la situació torna a ser perillosa". Segons Vico, "al Brasil i més a la regió on t'estem, no convé emetre segons quins missatges i opinions, posaríem en risc les persones d'ANSA". Ho diu pensant en els grans territoris de l'Amazònia que "tenien moltes ganes de guanyar i d'anar contra la Prelatura i el Pere". Amb **Jair Bolsonaro** de president creuen que "ara és el seu moment".

Per això considera que "treballar plegats és una qüestió de seguretat". **L'Associació Araguaia amb el Bisbe Casaldàliga** (Barcelona, 1989) i **l'Associació ANSA** (São Félix do Araguaia, 1974) s'han unit en aquest projecte de difusió inspirats per l'alegria, la "teimosia" i l'esperança de Casaldàliga. Com diuen des de la contrapart catalana, busquen "**aprofundir camins d'esperança**".

"Ansa i Araguaia hem sentit la necessitat d'ajuntar-nos per fer una col·laboració molt més estreta, unir forces per donar més veu a la vida, l'obra i sobretot les causes del Pere", explica. Sa-

ben de la seva "petitesa", però no renuncien a millorar les condicions de vida de les persones i col·lectius que més pateixen.

Informació directa sobre terreny

Raul Vico fa d'enllaç amb la persona responsable de comunicació d'ANSA, que els fa arribar informació de primera mà des de l'Amazònia. Tots els materials que publiquen al web són en català, castellà i portuguès, "les tres llengües que el Pere sempre havia utilitzat". Tenen un **butlletí mensual** i a xarxes socials són a **Facebook** i a **Twitter**.

El **blog**, que actualitzen cada quinze dies, mostra el dia a dia de **les causes de Casaldàliga**. Per exemple, amb experiències concretes d'agricultura de subsistència, una fórmula per generar riquesa als camperols amb criteris de protecció ambiental. I també amb pensament de fons, des de la teologia de l'alliberament passant pel relat dels compromisos que Pere Casaldàliga ha pres al llarg de la seva vida a favor dels més febles.

Sobre terreny, ANSA treballa en l'àrea de l'educació popular, l'economia solidària, el medi ambient i el suport per enfortir les xarxes socials i ambientals. Actualment abasten unes quatre-centes famílies, tant a São Félix com a les quatre comunitats rurals del voltant, i donen també suport a les comunitats indígenes properes. A banda, l'entitat és responsable de l'arxiu de la Prelatura de São Félix do Araguaia, dedicat a la preservació de l'obra de Casaldàliga, que també compta amb el suport dels missioners claretians.

A Barcelona, el nou projecte de difusió és possible també gràcies a la col·laboració de **Justícia i Pau**, que els cedeix espai per a l'arxiu i per a les reunions d'equip, que tenen lloc cada segon i quart dijous de mes al número 126 del carrer Roger de Llúria de Barcelona.

Dos premis en dos mesos pel voluntariat de presons de Justícia i Pau

El proper divendres 31 de gener la Fundació Privada Sant Raimon de Penyafort lliurarà a Justícia i Pau el **Premi Reconciliació** per la seva tasca de voluntariat a les presons del nostre país. Es tracta del segon reconeixement que reben en poques setmanes després que el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies els concedís la **menció honorífica del Premi Voluntariat 2019** a primers de desembre.

Justícia i Pau va crear fa 32 anys aquesta comissió per apropar-se al món dels centres penitenciaris. L'equip que avui conforma el **voluntariat a les presons** fluctua entre les 75 i les 80 persones. I la seva dedicació acostuma a ser setmanal. La majoria fan un parell d'hores dins

del centre, si bé alguns pocs hi van amb més freqüència.

Atenen la població dels centres penitenciaris de la província de Barcelona i, de forma prioritària, els grups que són especialment vulnerables i que estan exposats a l'exclusió social severa. Els visiten i els ofereixen acompanyament personal, activitats de reforç escolar i d'animació sociocultural i lúdica, com pot ser dansa, art-teràpia, teatre o clubs de lectura.

Diferents **estudis mostren** que el voluntariat de presons combat la manca de referents familiars i socials dels interns i les internes, i n'afavoreix l'autoestima i les aptituds psicossocials. També

fomenta valors ètics en l'àmbit penitenciari i contribueix al clima de respecte i convivència dins dels centres.

A més de l'atenció directa dins de la presó, la comissió de Justícia i Pau ofereix acompanyament un cop finalitza la pena de presó. En aquest sentit, es proposa la **figura d'un mentor**, per afavorir la reinserció i la rehabilitació de la persona a la societat. A més d'aquest servei directe a la població, la comissió de presons té per objectiu vetllar pel respecte dels drets humans i la dignitat dels interns i les internes; i també sensibilitzar l'opinió pública sobre la realitat de les presons i promoure la justícia restaurativa per sobre de la punitiva.

Creix el voluntariat de presons

Entre quatre i sis persones demanen incorporar-se cada mes a aquest servei d'acompanya-

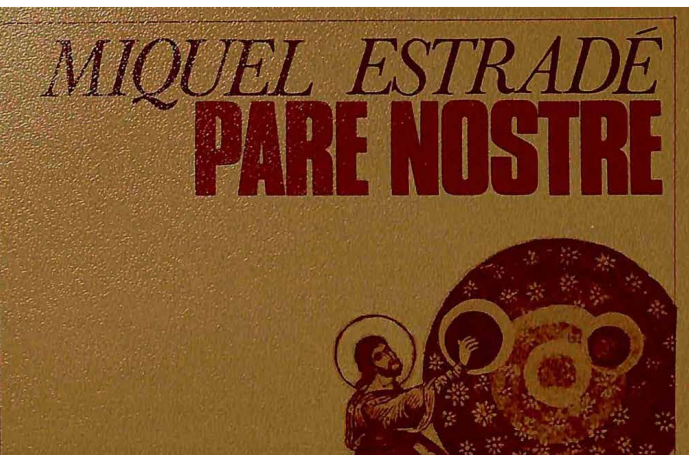
ment a la població reclusa. L'equip de voluntariat de presons de Justícia i Pau ha experimentat un creixement constant els darrers anys. Un fet que ha permès augmentar l'abast de la intervenció tant a interns i internes com als seus familiars. Actualment atenen més de sis-centes persones.

En **Xavier Badia** ha coordinat aquest servei els darrers sis anys; des de l'entitat li reconeixen haver fet "una tasca immensa". Actualment, el coordinador és **Eduard Ibáñez**, director de Justícia i Pau, junt amb **Paolo Petrolillo** -diaca permanent del bisbat de Terrassa i voluntari- i el suport administratiu d'**Àngels Carrió**. A més, un grup de set o vuit voluntaris es reuneix cada dos mesos per fer seguiment de l'activitat, la formació, les incidències i les necessitats del projecte.

El grup va ser **iniciat el 1987 per Ignasi García Clavel**, que seria director General de Serveis Pe-

nitenciaris entre 1990 i 1999. L'any 2016, aquest projecte de voluntariat va rebre **el reconeixement del Departament de Justícia de la Generalitat**, en el marc de les distincions públiques que tenen com a finalitat reconèixer als professionals i entitats o col·lectius civils que han prestat un servei destacat en l'àmbit dels Serveis Penitenciaris.

Justícia i Pau és una associació sense ànim de lucre. **L'aportació econòmica dels socis** així com les **donacions puntuals** permeten a l'entitat oferir més qualitat en els serveis i projectes, atendre més gent i augmentar la capacitat de sensibilització.

Centenari del pare Miquel Estradé

Aquest dissabte ha fet 100 anys del naixement del pare **Miquel Estradé**, monjo de Montserrat. Josep Estradé (aquest va ser el seu nom civil), que va néixer a Tarragona l'11 de gener de 1920, va estudiar uns cursos al Seminari de Tarragona i el 1942 entrà al monestir de Montserrat. Dos anys després va fer la professió temporal, el 1947, la professió solemne i el 1948 va ser ordenat prevere.

Un monjo català

El pare Miquel va passar un temps a Anglaterra, estudiant l'anglès, i també a Friburg de Suïssa i a Baviera, per perfeccionar el grec clàssic, una llengua que va dominar a la perfecció. Per això mateix, a Montserrat, el pare Miquel va fer classes d'aquesta llengua als monjos en etapa

de formació. Com recordava el pare **Josep Massot**, l'estada del pare Miquel Estradé a Suïssa "li serví també per a eixamplar el seu horitzó religiós i per a encarrilar encara més la seva forta catalanitat, gràcies al contacte amb el doctor **Carles Cardó**, amb el professor **Ramon Sugranyes de Franch** i amb el mecenes **Rafael Patxot i Jubert**".

Després del temps que passà a l'estranger, quan tornà a Montserrat, el pare Miquel Estradé serví la comunitat en diversos serveis que li van ser confiats: l'Escolania, l'hostatgeria (en diferents etapes), l'acompanyament espiritual dels monjos en etapa de formació i les classes de grec als novicis i juniors. Però d'una manera particular cal destacar la seva tasca pastoral, tant a Montserrat com a d'altres llocs. El pare Miquel acollí

i acompanyà a Montserrat multitud de joves i gent de totes les edats, que trobaven en ell un home d'una gran calidesa humana i espiritual. Com m'ha comentat la religiosa vedruna **Maria Trullols**, que el va conèixer bé, el pare Miquel va ser un home "d'una gran humanitat, atent i sensible a les necessitats de les persones".

Un escriptor i traductor

El pare Miquel, gran coneixedor de les llengües clàssiques i també del català, traduï a la nostra llengua textos de la Bíblia, així com escrits de diversos autors cristians llatins i grecs. De fet, a la Bíblia de Montserrat són seves les versions del llibre dels Macabeus, de Tobit, Judit i la Saviesa.

El pare Miquel va ser un escriptor prolix i els seus articles els podem trobar a diverses revistes com *Serra d'Or*, *Saó*, *Foc Nou*, *Catalunya Cristiana* o *Qüestions de Vida Cristiana*. També

col·laborà amb els seus textos al diari *Avui*. Va escriure nombrosos llibres, entre els quals cal destacar els següents títols: *Anar a fons* (1970), *Evangelí enfora* (1973), *Pare nostre* (1981), *Diàleg sobre l'amor* (1985) o *Fuit vir. Una vegada hi havia un home*, Benet (1987).

La mort del pare Estradé

Apassionat pel Déu de la vida, recordo una anècdota del pare Miquel que ell mateix em contà. Al funeral d'un nebot seu, mort molt jove, algú li va donar el condol al pare Miquel dient-li, per consolar-lo: "Déu ho ha volgut així". I ell li respongué: "No. Déu no ho ha volgut així, perquè Déu no vol la mort. Han estat unes cèl·lules malignes que han portat a la mort el meu nebot. Però Déu no ho ha volgut".

Vaig conèixer el pare Miquel l'any 1983, quan ell era hostatger i jo pujava a Montserrat, interessat per conèixer la vida monàstica. Però el

vaig tractar amb més intensitat, tot i que durant un temps molt breu (degut a la ràpida evolució de la seva malaltia) quan jo vaig ser infermer de la comunitat. Recordo que a primers de juliol de 1997, degut a les molèsties que tenia, vaig acompanyar el pare Miquel al metge, a Manresa, que li va diagnosticar un càncer de pulmó que va ser fulminant, ja que el 2 d'agost a la nit, va morir a Montserrat.

Tots els qui vam tractar el pare Miquel Estradé, recordem la seva intel·ligència i el seu acolliment. El pare Miquel va fer de la seva vida un camí per acollir i acompanyar tots aquells que se li acostaven en recerca d'esperança, tant creients com no creients, als quals encoratjava i guiava per tal que trobessin el sentit de la vida.

JOSEP MIQUEL BAUSSET -MONJO DE MONTSERRAT |

LLEGIR AL WEB

No hem d'ignorar la veu de la gent de la Terra Santa

L'arquebisbe **Joan-Enric Vives** ha participat en la visita anual a Terra Santa de la Coordinadora de les Conferències episcopals per a l'Església a Terra Santa 'Holy Land Coordination' (HLC) de l'11 al 16 de gener. Els bisbes participants han visitat diferents parròquies, famílies cristianes, centres assistencials, congregacions catòliques a Jerusalem, Ramal-lah i Gaza per a interessar-se per la seva tasca i mostrar el seu suport als cristians de Terra Santa.

Vives hi ha participat com a representat de la Conferència Episcopal Espanyola, juntament amb el director de l'Oficina d'Informació de la CEE, **José Gabriel Vera**.

La 'Holy Land Coordination' va ser establerta per suggeriment de la Santa Seu a finals dels anys 90 per oferir suport a les comunitats cristianes del país de Jesús. El pelegrinatge és un dels aspectes més interessants d'aquests encontres anuals. Bisbes d'Anglaterra i Gal·les, Estats Units, Canadà, Itàlia, França, Bèlgica, Polònia, Àustria, Alemanya, Espanya, Portugal, Islàndia i Països nòrdics i Sud-àfrica, visiten les comunitats catòliques i participen diàriament en la litúrgia. També coneixen les obres de desenvolupament i el suport a la tasca dels cristians a Terra Santa, i fomenten el diàleg amb membres de les comunitats locals i figures polítiques d'Israel i Palestina.

Des de Ramal·lah, a Palestina, han visitat els cristians catòlics de Gaza. Els cristians de Gaza, tot just 1.200, viuen en condicions difícils per la situació econòmica i política de l'entorn que té un 70% d'atur juvenil. La comunitat catòlica està formada per 117 persones. En ella hi ha tres comunitats religioses: les Missioneres de la Caritat, les Germanes del Rosari i les Religioses del Verbo Encarnado, que són ateses per dos sacerdots, un egipci i un argentí. Elles atenen una escola de primària, una escola bressol, un orfenat per a nens discapacitats i acaben d'estrenar un asil, gràcies a la col·laboració de Càritas i de nombrosos donatius particulars. Recentment, Càritas Jerusalem ha ampliat el centre mèdic amb el qual atenen tota la població i s'ha inaugurat el Centre de Preparació Educativa Sant Tomàs d'Aquino, dedicat a la formació integral de les persones que acaben els seus estudis universitaris.

Diumenge dia 12 de gener, festa del Baptisme del Senyor, els bisbes van celebrar l'Eucaristia en la qual es va fer la renovació de les promeses baptismals. Aquesta renovació i l'àpat amb tots els cristians de la parròquia van ser els moments centrals de la visita. En el segon dia, di-

lluns 13 de gener, a Jerusalem, els bisbes de la HLC van concelebrar l'Eucaristia, que fou presidida per l'arquebisbe Pizzaballa -Administrador Apostòlic del Patriarcat llatí de Jerusalem- a la seu del Patriarcat. Posteriorment va tenir lloc la trobada amb les comunitats cristianes que treballen en l'àrea educativa de la joventut, a la Custòdia de Terra Santa. Els bisbes de la HLC van conèixer de primera mà el treball desenvolupat per promoure l'educació que permeti als cristians mantenir-se a Terra Santa, així com els esforços per mantenir una presència activa de la vida de l'Església.

Arran de la visita els bisbes han subscrit el següent comunicat.

No hem d'ignorar la veu de la gent de la Terra Santa

Cada any venim a conèixer i escoltar la gent de la Terra Santa. Ens inspira la seva resistència i la seva fe perseverant en una situació que segueix empitjorant.

En el seu recent i important missatge, els bisbes catòlics locals han lamentat el fracàs de la co-

munitat internacional per ajudar a aconseguir la justícia i la pau, aquí, en el lloc del naixement de Crist. Els nostres governs han de fer més per tal de complir amb les seves responsabilitats de defensar el dret internacional i protegir la dignitat humana. En alguns casos s'han convertit en còmplices actius dels mals del conflicte i de l'ocupació. Els bisbes locals també han advertit que les persones s'enfronten a una major "evaporació de l'esperança d'una solució duradora". Hem estat testimonis de primera mà d'aquesta realitat, particularment de com la construcció d'assentaments i el mur de separació estan destruint qualsevol possibilitat de l'existència amb pau de dos Estats.

En el seu mateix missatge, els bisbes locals han fet notar que les condicions de vida esdevenen "cada vegada més insuportables". Això és dolorosament clar a Cisjordània, on als nostres germans i germanes se'ls neguen fins i tot els drets bàsics, inclosa la llibertat de moviment. A Gaza, les decisions polítiques de totes les parts han donat com a resultat la creació d'una presó a l'aire lliure, els abusos contra els drets humans i una profunda crisi humanitària. Hem estat rebuts per famílies centrades ara en la supervi-

vència diària i que veuen reduïdes les seves aspiracions a l'essencial, com l'electricitat i l'aigua potable.

En aquestes circumstàncies ens commou el sacrifici de germanes religioses, laics i sacerdots que s'estan acostant amb respecte als dos cantons per construir un futur millor per a tots. Ofereixen serveis vitals, especialment educació, oportunitats laborals i atenció a les persones més vulnerables. Donem gràcies pel seu testimoni.

Animem els cristians en els nostres propis països a pregar i donar suport a aquesta missió. El creixement dels pelegrinatges a Terra Santa és encoratjador i animem els qui hi venen que s'assegurin que es donaran encontres amb les comunitats locals.

Al mateix temps implorem els nostres governs que ajudin a construir una nova solució políti-

ca arrelada en la dignitat humana per a tots. Si bé això ha de ser determinat amb diàleg entre els pobles que viuen a la Terra Santa, existeix la necessitat urgent que els nostres països hi tinguin un paper: insistint en l'aplicació del dret internacional; seguint el lideratge de la Santa Seu en el reconeixement de l'Estat de Palestina; atenent les preocupacions d'Israel per la seguretat i el dret de tots a viure amb seguretat; rebutjant donar suport polític o econòmic als assentaments; i oposant-se decididament a qualsevol acte de violència o d'abús dels drets humans per part de tothom.

En donar aquests passos, la comunitat internacional pot solidaritzar-se significativament amb aquells Israelians i Palestins que es neguen a renunciar a la seva lluita no violenta per la justícia, la pau i els drets humans.

Preguem per la pau de Jerusalem.

Mons. Declan Lang (Responsable de la Coordinadora de Terra Santa), Anglaterra i Gal·les

Mons. Udo Bentz, Alemanya.

Mons. Timothy Broglio, Estats Units d'Amèrica.

Mons. Peter Bürcher, Dinamarca, Finlàndia,

Islàndia, Noruega i Suècia.

Mons. Rodolfo Cetoloni, Itàlia.

Mons. Christopher Chessun,

Església d'Anglaterra.

Mons. Richard Gagnon, Canadà.

Mons. William Kenney, Anglaterra i Gal·les.

Mons. Alan McGuckian, Irlanda.

Mons. William Nolan, Escòcia.

Mons. Marc Stenger, França.

Mons. Noel Treanor, Irlanda.

Mons. Joan-Enric Vives Sicília,

Espanya i Andorra.

Rv. Antonio Ammirati,

Consell de Conferències Episcopals d'Europa.

Dr. Erwin Tanner, Suïssa.

El benedictí Juan Javier Flores Arcas, Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica

El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL) ha atorgat el **VI Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica** a **Juan Javier Flores Arcas**, monjo benedictí. El lliurament del guardó serà dimarts 11 de febrer a les 17:30h a l'**aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona**.

Amb aquest memorial es vol posar de relleu el servei que des de la seva funció de consultor, professor, *preside* del Pontifici Institut Litúrgic Sant Anselm i rector de l'Ateneu Anselmià (Roma) ha defensat i divulgat la reforma litúrgica promoguda pel Vaticà II, i continua fent-ho; perquè ha format molts professors de litúrgia de tot el món en la reforma litúrgica; perquè ha

col·laborat activament amb el bisbe Tena i amb el CPL, des del consell de redacció de la *revista Phase*, fundada pel bisbe **Pere Tena**.

Juan Javier Flores Arcas va néixer a Linares (Jaén) el 1951 i és monjo benedictí de l'Abadia de Santo Domingo de Silos (Burgos), on va professar el 1978 i 1981 (professió solemne); va ser ordenat prevere el 1983. Llicenciat en Filologia Hispànica per la Universitat Complutense (1973) i doctor en Sagrada Litúrgia pel Pontifici Institut Litúrgic (PIL) del Pontifici Ateneu de San Anselm de Roma (1995) del qual va ser *preside* durant vuit anys (2000-2008) i rector del 2009 al 2017.

És professor ordinari del PIL i membre del consell rector de la universitat. És consultor de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments i membre del Comitè Pontifici pels Congressos Eucarístics Internacionals. Ha participat com a expert en els Sínodes sobre l'Eucaristia, Paraula de Déu i Nova Evangelització. Va ser assessor del secretariat de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la Conferència Episcopal Espanyola fins que va ser traslladat a Roma.

Ha publicat diversos llibres: *Las horas diurnas del "Liber Horarum" de Silos. Introducción y edición crítica* (Studia Silensia XXI), *Rituale Romanum. Editio princeps (1614)* (Monumen-

ta Liturgica Concilii Tridentini 5) de la Libreria Editrice Vaticana. La col·lecció "Biblioteca Litúrgica" del CPL té els següents títols publicats: *Introducción a la teología litúrgica; Los sacramentales. Bendiciones, exorcismo y dedicación de las iglesias; La evolución del concepto de sacramento a través de los siglos*. Com a novetat, al gener sortirà el seu últim assaig *La belleza de la liturgia, contemplar la hermosura de Dios* (Biblioteca Litúrgica 60).

El Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica va ser creat per mantenir viva la memòria del bisbe Pere Tena (1928-2013), fundador del CPL i pedagog de la litúrgia, per promoure tot allò

que ajuda a viure la litúrgia de l'Església en el nostre món actual, i per recordar de manera constant la importància de la pastoral litúrgica en la vida cristiana.

En les edicions anteriors, el Memorial es concedí a l'Abadia de Montserrat (2015), al bisbe Julián López i a Joan Maria Canals (2016), a l'arquebisbe de Puebla, Víctor Sánchez (2017), a la Parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina (2018) i a l'arquebisbe Piero Marini (2019).

Ha mort Joan Ribalta, jesuïta i pioner de la innovació pedagògica

La matinada d'aquest dimecres ha mort a Sant Cugat del Vallès el jesuïta **Joan Ribalta Balet** a l'edat de 101 anys. El pare Ribalta va dedicar tota la seva vida a la pedagogia i a l'ensenyament, sobretot a l'escola Jesuïtes Lleida - Col·legi Claver de Raimat (Lleida), del qual n'és història viva. El funeral va tenir lloc dijous 16 a la tarda a la Catedral de Lleida.

Nascut a Manresa el 1918, va entrar a la Companyia de Jesús amb 15 anys, el 1933, i es va ordenar sacerdot el 1948. Els tres grans eixos que han marcat la seva trajectòria vital han estat la l'educació d'infants i joves, l'amor per la natura i l'amor per **sant Ignasi**.

L'escola a Raimat

Fou director pedagògic de l'escola Jesuïtes Lleida - Col·legi Claver de Raimat des dels seus inicis i gràcies al seu esforç, dedicació i bon criteri, va formar un equip de professors entusiasta fent del Claver un referent educatiu dels anys 70 a Lleida. Ho va fer des de la tradició de la pedagogia ignasiana, oberta als nous valors i realitats socials. Podem dir que fou un pioner en la innovació. Va donar el pas a la coeducació, avançant-se clarament a les institucions de l'entorn. També va posar en marxa el Departament d'Orientació en la doble tasca d'atendre alumnes i famílies.

Home senzill, discret i humil, Ribalta va fer sempre al seu despatx un treball d'acolliment i d'escolta empàtica, en el que molts -mestres, exalumnes, alumnes...- hi van trobar consell, consol o acompanyament.

Traductor al català

El seu amor a l'espiritualitat ignasiana i a la llengua l'ha portat a traduir al català diferents textos d'espiritualitat ignasiana i de la història de la Companyia de Jesús. És autor, entre altres, del llibre *Companyys i amics en el Senyor. Jesuïtes, Sants i Beats* (2001), les traduccions de la *Litúrgia de les Hores pròpia de la Companyia de Jesús* (1998) i de les *Cartes espirituals de sant Ignasi de Loiola* (2017), o el quadern *Cartes per acompanyar* (2018), un índex temàtic de les cartes espirituals de sant Ignasi.

Amb aquestes aportacions, Ribalta ens ha permès disposar més completament del corpus de textos ignasians en llengua catalana. Els

darrers anys de la seva vida encara treballà en la traducció del text de les Constitucions de la Companyia de Jesús.

Afirmava que el secret de la seva longevitat era "viure la vida amb tranquil·litat, aprenent de cada cosa i de cada persona. Sempre dic que he après dels alumnes, dels professors i de totes les persones, sempre intento buscar el que m'estan ensenyant".

Motivat per la seva estimació per la natura, va tenir cura de l'entorn natural de l'escola, promovent la millora i la conservació dels espais.

Reconeixements a la seva tasca

Va rebre diversos reconeixements per la seva dedicació a l'educació d'infants i joves. A l'abril de l'any 2014 en el marc del Consell Escolar Municipal, convocat per la Regidoria d'Educació i Infància de la Paeria - Ajuntament de Lleida, es va reconèixer, valorar, homenatjar i agrair

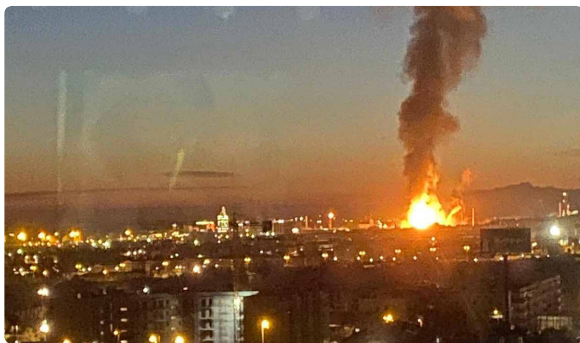
l'esforç, la dedicació, la generositat i el seu servei a la comunitat.

En el moment de rebre aquest homenatge, expressava la seva manera d'entendre l'escola i la tasca dels educadors. "L'escola és un lloc d'aprenentatge. Tots, alumnes i professors, aprenem de tothom contínuament. El mestre ha de guiar l'alumne, però ha d'aprendre'n". Ho explicava [en aquest vídeo](#) realitzat per l'Ajuntament de Lleida.

L'any 2017, coincidint amb el seu 99è aniversari, rebia l'homenatge organitzat per la fundació Amics del Claver, que aplega actuals i antics alumnes, famílies, educadors i persones vinculades a l'escola.

Aquí trobareu un [vídeo amb imatges de la trajectòria](#) d'en Joan Ribalta i [en aquest enllaç](#) podeu llegir l'entrevista que li van fer per al suplement *Lectura* del diari Segre.

Afecte i solidaritat de l'arquebisbat amb els afectats per l'explosió de Tarragona

Arran de l'explosió a l'empresa química IQOXE, al polígon d'indústries químiques situat al municipi de la Calonja, "l'arquebisbat de Tarragona expressa el seu sincer condol als familiars de les víctimes mortals i encomana a Déu les seves vides com també la prompta recuperació de la resta de ferits i afectats. En aquests moments de dolor manifestem el nostre afecte i solidaritat. Compteu amb la nostra pregària". En el comunicat afegeixen també un agraïment a "la gran tasca i coordinació dels serveis públics que estan vetllant per la seguretat de la població i el restabliment de la normalitat".

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Papa nomena per primera vegada una dona com a sotssecretària d'Estat del Vaticà

El papa Francesc ha nomenat **Francesca Di Giovanni**, funcionària de la Secretaria d'Estat, nova sotssecretària de la Secció per a les Relacions amb els Estats, i li ha assignat el seguiment del sector multilateral. Di Giovanni treballa des de fa gairebé 27 anys en la Secretaria d'Estat, va néixer a Palerm en 1953 i és llicenciada en Dret. Va completar la seva pràctica notarial i va treballar en el sector jurídic-administratiu en el Centre Internacional de l'Obra de Maria (Moviment dels Focolars). La Secció de Relacions amb els Estats compta també amb **Miroslaw Wachowski**, que s'ocuparà de la diplomàcia bilateral.

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Migra Studium convoca la sisena vetlla de pregària davant el CIE de Barcelona

Serà dissabte 18 de gener a les sis de la tarda amb el lema 'Prou hostilitat: No esteu sols!'. És la sisena edició d'una iniciativa que va sorgir de les persones voluntàries de la Fundació Migra Studium que **visiten** i acompanyen setmanalment a interns del CIE de Barcelona, per denunciar que el CIE segueix existint, que les condicions de vida en el seu interior no respecten la dignitat humana i solidaritzar-se amb els interns. Els CIE "són el rostre visible, físic, estructural, de la voluntat cega de no acollir, no reconèixer, no atendre", segons els convocants.

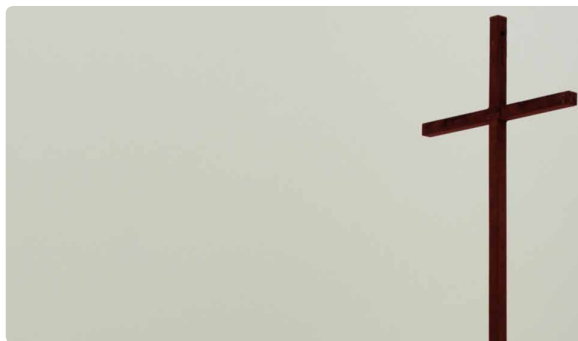
MIGRA STUDIUM | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Deu anys després del terratrèmol, la situació continua sent caòtica a Haití

El món sencer commemora en aquests dies el desè aniversari del terratrèmol d'Haití de 2010, una de les majors emergències humanitàries del segle. "El país encara està experimentant dies foscos. Moltes persones encara viuen en refugis temporals i no poden reconstruir les seves llars", denuncia el prevere **Fredy Elie**, soci local de Mans Unides. Elie destaca la tasca de les entitats que "van mantenir el seu suport posteriorment a projectes productius dirigits a l'autogestió, cosa que el país necessita per a sortir algun dia de la pobresa extrema".

MANS UNIDES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

18 al 25 de gener, Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians té enguany per lema 'Ens tractaren amb una humanitat poc corrent', una frase que correspon als Fets dels Apòstols (28,2) i a la narració d'un naufragi a la Mediterrània. S'hi esmenta un vaixell molt carregat d'éssers humans. Un d'ells és Pau, que més endavant va escriure: "Un cop salvats, vam saber que el nom de l'illa era Malta". Són precisament les esglésies cristianes de Malta i Gozo a qui s'ha encomanat la preparació dels materials per a la Setmana d'enguany. El Centre Ecumènic de Catalunya n'ha fet la versió catalana.

BISBAT DE GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La celebració del Sinulog a Barcelona

A Barcelona, la celebració del Sinulog es commemora des de fa 27 anys. Enguany tindrà lloc el diumenge 19 de gener a la tarda a la parròquia de la Inmaculada Concepció i San Lorenzo Ruiz, i també a la plaça de Sant Agustí (davant la parròquia, al barri del Raval). El Sinulog és una festivitat catòlica que té l'origen en l'adoració del *Santo Niño*, patró de la ciutat de Cebú, a les Filipines. La celebració consisteix en una dramatització de la història del Santo Niño, balls i una missa. La presència filipina a Barcelona està relacionada amb el passat colonial espanyol a les illes i es va incrementar a partir dels anys setanta.

AJUNTAMENT DE BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Un Jesucrist gai de Netflix molesta els cristians al país de Bolsonaro
DS, 11/01/2020 | LA VANGUARDIA

Benet XVI no va veure mai ni va aprovar el llibre que el cardenal Sarah presenta com de tots dos
DM, 14/01/2020 | ABC

Projecten una nova mesquita al Culubret de Figueres amb una cúpula inspirada en Dalí
DM, 14/01/2020 | DIARI DE GIRONA

El Govern demana al Jutjat de Barbastre que s'inhibeixi en la reclamació de l'art del Museu de Lleida
DIJ, 16/01/2020 | LA MAÑANA

Un incendi crema la catedral de Malabo, joia de l'arquitectura colonial espanyola
DIJ, 16/01/2020 | EL PAÍS

Tret de sortida a les obres de millora de la façana de l'església de Sant Esteve d'Olot
DV, 17/01/2020 | DIARI DE GIRONA

Un cristià de cada vuit és discriminat al món
DV, 17/01/2020 | VATICAN NEWS

Veto a una universitària per portar vel a Igualada
DV, 17/01/2020 | SEGRE

Dilluns 20 de gener

- **Mostra sobre l'arquebisbe Joan Martí i Alanis.** De 10 a 20:30 h. Centre Tarraconense El Seminari. Tarragona.
- **Dorothy Day, dona mística compromesa.** De 19 a 20:30 h. Espai d'Interioritat Francesc Palau. Barcelona.
- **L'Evangeli de Marc i les Cantates de Bach.** 19 h. Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **Oriol Ponsatí-Murlà presentarà 'L'avarícia'.** 19 h. Espai 22 - Llibreria 22. Girona.
- **Els cristians i la caritat, pel bisbe Víctor de Baryshevka (Ucraïna).** 19:30 h. Sala de la Pau. Barcelona.
- **El budisme, a Horta-Guinardó.** 17:15 h. Centre Cívic Guinardó. Barcelona.
- **'Blanquerna' i el 'Llibre d'amic e amat', de Ramon Llull.** Del 21 de gener al 21 d'abril. De 18 a 20 h. Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Espiritualitat i fet religiós, amb Ramon M. Nogués.** 18:30 h. Parròquia de la Mare de Déu del Carme. Barcelona.
- **Missa amb motiu de la festa dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi.** 20 h. Cripta de la basílica de la Sagrada Família. Barcelona.
- **Pregària per la pau, a Mataró.** 20 h. Parròquia de la Sagrada Família. Mataró.
- **La meva experiència d'un any a Àfrica, amb Francina Gabarró.** De 20 a 21 h. Locals parroquials de Santa Maria. Igualada.

Dimarts 21 de gener

- **Déu t'estima! L'anunci més gran als joves.** Fins dimecres. De 10:45 a 15:30 h. Castelldaura. Premià de Dalt.

Dimecres 22 de gener

- **Presentació del llibre 'Ecologia integral i supervivència', d'Antoni Matabosch.** De 19 a 21 h. Ateneu Barcelonès. Barcelona.
- **Presentació del llibre 'El último cooperante', d'Iñaki Alegria.** 19 h. Llibreria Alibri. Barcelona.

Dijous 23 de gener

- **Presentació del llibre 'Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense. Amb fidelitat i amb llibertat'.** 19 h. Casa dels Concilis. Tarragona.
- **La natura com a teofania, per Josep M. Mallarach.** 19 h. Cristianisme i Justícia. Barcelona.

Divendres 24 de gener

- **Gratitud i gratuïtat. Exercicis**

- **a Caldes de Montbui.** Del 24 al 26 de gener. Casa Mare de Déu de Montserrat. Caldes de Montbui.
- **Vine i segueix-me: un camí de vida cristiana.** 24 i 25 de gener. De 15 a 19 h. Instituto Santo Tomás de Balmesiana. Barcelona.
- **Som Pastoral Obrera.** 18:30 h. Parròquia de Sant Pau del Camp. Barcelona.

Dissabte 25 de gener

- **Teologia de l'alliberament, actualitat i perspectives.** De 10 a 14 h. Fraternitat Franciscana de Sant Antoni de Pàdua. Barcelona.
- **Ruta guiada al cementiri de Montjuïc per tombes històriques i de diferents tradicions religioses.** De 11 a 13 h. Col·lecció de carrosses fúnebres del Cementiri de Montjuïc. Barcelona.
- **Envelliment, degradació física i mental, aferrissament terapèutic i testament vital.** 11 h. Cristianisme

i Justícia. Barcelona.

- **L'Església vers l'Islam, 800 anys de la visita de Sant Francesc d'Assís al sultà al-Kamil Muhammad al-Malik.** De 11 a 13 h. Seminari Conciliar de Barcelona.
- **Visita amb Gerard Mas a la seva exposició.** 12 h. Museu de Montserrat.
- **Descobrint La Sagrada Família.** 15:30 h. Basílica de la Sagrada Família. Barcelona.

Diumenge 26 de gener

- **Lectio Divina amb les lectures del dia.** 11 h. Casa de Betània. Cornellà de Llobregat.
- **Regimen sanitatis. Salut i alimentació a l'edat mitjana.** 11 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Pedralbes: El monestir medieval i la capella de Sant Miquel.** De 11 a 13 h. Reial

Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

- **La fraternitat. Assemblea del Pradó.** 26 de gener a les 17 i 27 a les 15 h. Casa d'Exercicis Sant Ignasi - Sarrià. Barcelona.
- **Escola Musical 143, Cor EM143.** 18 h. Església de Sant Gaietà - Pares Teatins. Barcelona.
- **Entronització de la Bíblia i benedicció.** 19 h. Catedral de Sant Feliu de Llobregat.

- **Aprofundir en el text bíblic (Lectio Divina).** 20 h. Salons de la Parròquia de Santa Magdalena. Esplugues de Llobregat.

Montserrat
@montserratinfo

Últimes places pel **#Curs d'Especialització #Montserrat: #Cultura #Natura i #Espiritualitat**. Adreçat a **#guies, #agents de #viatge i #professionals del #turisme** que volen aprofundir en els **#valors del #santuari** i millorar l'**#experiència dels #visitants** ves.cat/erre

📍 Facultat de Turisme i 6 més

13:13 · 17 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

Maristes en xarxa
@maristesenxarxa

Avui realitzem l'Assemblea conjunta de coordinadors/es i referents de Pastoral. Descobrim quines experiències exitoses i bones pràctiques pastorals duem a terme a les obres educatives maristes! **#MaristesAra @MaristesCat**

10:24 · 16 gen. 20 · [Twitter for iPhone](#)

Vedruna Gràcia
@VedrunaGracia

@VedrunaCat i Compass Group, empresa líder en restauració, signen un conveni de col·laboració per facilitar la formació i inserció laboral dels futurs i de les futures alumnes de l'Escola Superior d'Hostaleria **@VedrunaGracia #viladegracia #vedruna #fp**

16:10 · 15 gen. 20 · [Twitter for iPhone](#)

Migra Studium
@MigraStudium

Ahir vam acollir la primera trobada d'alumnes i famílies de **@JesuitesEdu** que participen en el projecte **#FronteraSud** Una tarda per a apropar-se a les migracions i les fronteres des de la nostra experiència de tasca diària

📍 Josetxo Ordóñez Etxeberria i 5 més

12:36 · 16 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

Justícia i Pau
@JusticiaiPau

🤔 Sabeu què torna el 14 de febrer? Si! És el Sopar dels Amics de Justícia i Pau!

🎉 Celebrarem, un any més, el que ens uneix amb les persones vinculades a l'entitat i continuarem ampliant la nostra xarxa: és obert a tothom!

13:34 · 17 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

Alumni - FCRI
@AlumniFCRI

L'equip de professionals de **@Blanquerna** ens trobem amb alumnes i alumni per conèixer la seva experiència en els projectes d'**#AccióSolidària** de **@Blanquerna** Gràcies per compartir el vostre temps amb nosaltres

📍 Alumni - FCRI i 6 més

15:45 · 16 gen. 20 des de Barcelona, Espanya · [Twitter for Android](#)

Claretians Catalunya
@ClaretiansCat

🇪🇸 Govern general i superiors majors dels missioners claretians, reunits a **#Xile** per preparar de forma col·legiada el XVI **#CapítolGeneral** 🗣️ **#itinerari #discerniment #voluntatdeDéu**

📍 NUNC CMF i 6 més

13:06 · 15 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

Avui, en Jesús Ruiz, de **@CentreAssis**, parla sobre **#aporofòbia**, el rebuig a les persones en situació de pobresa, a la Facultat d'**#EducacióSocial** i **#TreballSocial** de la Fundació Pere Tarrés-**@uramonllull**. Un debat de luxe pel 20è aniversari de les Jornades de caps de pràctiques.

📍 ASSIS Centre d'Acol·lida i 2 més

9:47 · 17 gen. 20 des de Barcelona, Espanya · [Twitter for Android](#)

Papa Francesc
@PapaFrancesc

„Pontifex“: “Demanam a l'Esperit Sant que revisqui en tots nosaltres la crida a ser evangelitzadors valents i alegres” **#AudienciaGeneral**

18:43 · 16 gen. 20 · [Twitter for iPhone](#)

Escola Pia Igualada
@epiaigualada

580€ recaptats destinats a la **@FESeducacio!!**

L'esmorzar solidari, organitzat per 3r i 4t d'ESO i PFI, va recaptar 580 euros. Aquesta quantitat anirà destinada als següent projectes de la Fundació Solidària: Cali-Verano de Mexicali, Tijuana i Ensenada.

Moltes gràcies!!!

11:54 · 13 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

Pedagogia LS Cat
@PedagogiaCat

Formant l'equip per un gran projecte **#SomLaSalle #NCALaSalle #MiraMésEnllà #Imagina #LaSalle**

14:02 · 15 gen. 20 · [Twitter for iPhone](#)

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Si aixequem la vista, es poden veure els medallons al cim de la sagristia de ponent, dedicats a Jesucrist amb l'anyell i la verema.

13:12 · 14 gen. 20 · [Twitter Web App](#)

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat
Publicitat: comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

